

Sygn. akt VI1 U 144/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2018r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku Sekcja ds. Ubezpieczeń Społecznych w VI Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Dorota Witkowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Iwona Piotrowicz

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2018 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy I. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o zasiłek chorobowy

z odwołania od decyzji z dnia 20 października 2017 r., znak (...) (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że uchyla nałożony na powódkę I. G. obowiązek zwrotu zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 4.869,54 zł (słownie: cztery tysiące osiemset sześćdziesiąt dziewięć i 54/100) za okres od dnia 21 października 2015r. do 16 listopada 2015r.,

II. zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na rzecz powódki I. G. kwotę 360,00 zł (słownie: trzysta sześćdziesiąt i 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

VI 1 U 144/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 października 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. zobowiązał I. G. do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 4.869,54 zł za okres od 21 października 2015r. do 16 listopada 2015r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w trakcie orzeczonej niezdolności do pracy I. G. świadczyła usługi na rzecz (...), co potwierdził zleceniodawca zgłoszeniem z powyższego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego.

/k. 36-38 decyzja w aktach ZUS/

Powódka I. G. zaskarżyła powyższą decyzję w całości wnosząc o jej zmianę i orzeczenie, że nie jest zobowiązana do zwrotu zasiłku chorobowego za okres od dnia 21 października 2015r. do dnia 16 listopada 2015r. wraz z odsetkami w łącznej kwocie 4.869,54 zł, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania przed organem

rentowym w przedmiocie wydania zaskarżonej decyzji, a także o zasądzenie od organu rentowego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu stanowiska podniosła, iż nie świadczyła żadnych usług ani nie wykonywała niezgodnie ze zwolnieniem lekarskim żadnej pracy zarobkowej. W spornym okresie przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku z okresem ciąży. Ostatnia czynność wykonana przez nią na podstawie umowy zlecenia na rzecz (...) S.A. miała miejsce we wrześniu 2015r. i dotyczyła przygotowania w imieniu i na rzecz tej Spółki transakcji nr (...) (...) (...), za co otrzymała wynagrodzenie. W dniu 26 października 2015r. podpisała post factum dokument umowy zlecenia potwierdzający wykonanie w/w usługi oraz konieczne do rozliczenia umowy zlecenia rachunek i oświadczenie dotyczące ubezpieczeń społecznych, które zostały przygotowane przez zleceniodawcę. Wszelka praca na rzecz (...) S.A. została wykonana przez powódkę przed okresem zasiłku chorobowego, jednakże powódka miała prawo do wypłaty wynagrodzenia w terminie późniejszym.

/k. 3-7 odwołanie od decyzji/

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie od powódki kosztów zastępstwa procesowego mając na względzie wartość przedmiotu sporu.

W uzasadnieniu stanowiska pozwany podtrzymał zaskarżoną decyzję i jej uzasadnienie. Zaznaczył, że ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia, traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

/k. 14 odpowiedź na odwołanie/

Płatnik (...) w W. nie przystąpił do sprawy w charakterze zainteresowanego.

/k. 36 pismo płatnika/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka I. G. jako osoba objęta obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi - w tym ubezpieczeniem chorobowym - była uprawniona do zasiłku chorobowego w okresie od dnia 21 października 2015r. do dnia 16 listopada 2015r.

Tytułem do ubezpieczeń społecznych powódki było zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w (...)w W. od dnia 2 stycznia 2008 r. na stanowisku sprzedawcy usług finansowych.

/okoliczności bezsporne/

Powódka w ramach stosunku pracy zajmowała się sprzedażą produktów finansowych do sprzedawanych samochodów. Jej pracodawca miał podpisane umowy z niektórymi podmiotami jak V. i S.. Wówczas powódka była odpowiedzialna za kontakt z klientem, przygotowanie kalkulacji i dokumentów klienta do sporządzenia umów.

Natomiast niektóre firmy nie miały podpisanej umowy z pracodawcą powódki, tylko bezpośrednio z pracownikami jak ona. Wówczas pracownik nie pośredniczył przy zawarciu umowy, tak jak np. przygotowując dokumenty dla V.. W ramach takiej umowy zlecenia czynności ograniczały się wyłącznie do odebrania danych od klienta i przekazania odpowiedzialnemu pracownikowi zleceniodawcy, który sam dalej prowadził sprawę i związaną z tym dokumentację. Takie umowy zlecenia powódka zawierała z (...) S.A., który następnie przekształcił się w (...) S.A. Jedną zawartą umową zlecenia dotyczyła sprawa jednego klienta.

/bezsportne, wyjaśnienie powódki k. 71 e-protokół rozprawy/

Powódka pracowała w salonie sprzedającym samochody S. i zajmując się sprzedażą produktów finansowych, miała w ofercie również m.in. produkty finansowe (...) S.A. (obecnie (...) S.A.).

Do obowiązków powódki należało przedstawienie klientom oferty produktów finansowych i pomoc w dopasowaniu odpowiedniego produktu. Wyglądało to tak, że handlowiec sprzedając samochód w salonie przyprowadzał klienta do powódki, aby ta dopasowała mu odpowiedni produkt finansowy. Jeżeli klientowi odpowiadał produkt R. (...), to przygotowywała dla niego ofertę, spisywała dane klienta potrzebne do umowy leasingowej (był to druk wniosek, który dawała klientowi). Następnie taki komplet dokumentów powódka przekazywała do przedstawiciela (...) S.A., który podpisywał umowę leasingu z klientem.

Jeżeli doszło do zawarcia umowy (...) S.A. z klientem, powódce należało się wynagrodzenie, którego wysokość uzależniona była od marży ustalonej przy danej umowie. Wypłata wynagrodzenia była możliwa dopiero po podpisaniu umowy z klientem oraz wydaniu mu samochodu. (...) S.A. rozliczał się z powódką na koniec danego miesiąca. Rozliczenie obejmowało wszystkie zakończone w danym miesiącu transakcje. Weryfikacja transakcji dokonywana była na podstawie danych klientów, którzy zawarli umowę leasingu, a których dane przekazała powódka. Po takiej weryfikacji (...) S.A. Centrala w W. przygotowywała umowę zlecenia, którą podpisywała powódka. Dopiero na podstawie podpisanej umowy zlecenia, dział finansowy uruchamiał wypłatę wynagrodzenia.

/dowód: zeznania świadka R. J., e-protokół rozprawy z dnia 22 sierpnia 2018r., k. 71/

Zgodnie z powyższą procedurą przygotowano dla powódki umowę zlecenia z dnia 22 października 2015r. Umowa dotyczyła transakcji (...). Natomiast sama transakcja (...) została zawarta przez (...) S.A. z klientem w dniu 9 września 2015r. Zapłata dealerowi za samochód nastąpiła 16 września 2015r. Umowa zakończyła się w dniu 3 września 2018r., a po zakończeniu umowy przedmiot przeszedł na własność klienta R. P., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) R. P..

R. J. w dniu 22 października 2015r. wysłał do powódki e-mail z informacją o sposobie wypłaty wynagrodzenia wraz z umową zlecenia do transakcji (...). Z wiadomości wynikało, że warunkiem dokonania płatności jest przesłanie podpisanej przez pośrednika umowy zlecenia wraz z wypełnionym oświadczeniem. Wskazany komplet dokumentów powódka podpisała w dniu 26 października 2015r. Na tej podstawie wynagrodzenie w wysokości 1% tj. 276,42 wypłacono jej w wysokości 233,54 tj. pomniejszonej o koszty uzyskania przychodu 20%, zaliczkę na podatek oraz składkę zdrowotną.

/dowód: umowa zlecenia z dnia 22 października 2015r., k. 8; pismo (...) S.A. z dnia 29 października 2018r., k. 99; rachunek do umowy zlecenia z dnia 22 października 2015r., k. 9; oświadczenie zleceniobiorcy, k. 10-12; e-mail z dnia 22 października 2015r., k. 62-64; zeznania świadka R. J., e-protokół rozprawy z dnia 22 sierpnia 2018r., k. 71/

Powódka była niezdolna do pracy od dnia 21 października 2015r. do dnia 16 listopada 2015r., co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim (...). Niezdolność do pracy związana była z ciążą. W tym okresie powódka nie przekazywała do (...) S.A. danych żadnych klientów.

/dowód: zaświadczenie lekarskie o czasowej niezdolności do pracy, k. 60 w aktach ZUS; zeznania świadka R. J., e-protokół rozprawy z dnia 22 sierpnia 2018r., k. 71/

I. G. nie została pouczona przez organ rentowy ani przez pracodawcę, że zasiłek chorobowy nie przysługuje w przypadku wykonywania pracy zarobkowej w okresie orzeczonej niezdolności do pracy.

/dowód: k. 26; informacja płatnika z dnia 7 czerwca 2018r., k. 49 oraz przyznanie pozwanego - pismo procesowe pozwanego z dnia 17 kwietnia 2018r./

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne, dowody w postaci dokumentów oraz zeznania świadka R. J..

Oceniając dowody Sąd dał im wiarę w zakresie jaki wskazano, bowiem w tym zakresie dowody te wzajemnie potwierdzały lub uzupełniały się tworząc logiczną i spójną całość. Podobnie okoliczności bezsporne nie budziły wątpliwości Sądu, bowiem wraz z dowodami stanowiły spójną i logiczną całość. Nadto wynikały ze zgodnych oświadczeń stron lub znajdowały potwierdzenie w dokumentach.

Wiarygodne były złożone na rozprawie w dniu 22 sierpnia 2018r. wyjaśnienia powódki co do specyfiki jej pracy, zwłaszcza że charakter tej pracy potwierdzały zeznania świadka R. J.. Pozwany nie zakwestionował tych wyjaśnień i Sąd uznał je za bezsporne.

Twierdzenia powódki o tym, że w okresie orzeczonej niezdolności do pracy i przyznanego zasiłku chorobowego, nie podejmowała pracy zarobkowej ani nie wykorzystywała zwolnienia niezgodnie z jego celem, zostały potwierdzone w przeprowadzonym postępowaniu dowodowym, które bez wątpliwości – w ocenie Sądu – potwierdziło, że czynności powódki potwierdzone umową zlecenia z dnia 22 października 2015r., a polegające na przekazaniu danych, które doprowadziły do zawarcia transakcji (...), zostały faktycznie wykonane przez powódkę przed dniem 9 września 2015r., a nie jak twierdził pozwany w okresie orzeczonej niezdolności do pracy.

(...) S.A. - jako następcą (...) S.A. - potwierdziło, że umowa (...) została podpisana 9 września 2015r. Podpisanie umowy świadczyło o dokonaniu przez powódkę uprzednich czynności polegających na pośredniczeniu w przekazaniu danych między klientem salonu samochodowego a (...) S.A. do zawarcia umowy leasingu. A zatem wskazane czynności wstępne powódki do transakcji zawieranej już przez klienta i (...) S.A., musiały mieć miejsce przed dniem 9 września 2015r.

Podpisanie w dniu 26 października 2015r. przez powódkę umowy zlecenia, rachunku oraz oświadczenia zleceniobiorcy potwierdzało wykonanie czynności dotyczących transakcji (...) z dnia 9 września 2015r. Świadczą o tym e-maile pracownika banku (...) S.A. P. B. do R. J. oraz następnie R. J. do powódki. Z treści e-maili wyraźnie wynika, że warunkiem otrzymania wynagrodzenia jest przesłanie do banku podpisanej umowy zlecenia wraz z wypełnionym oświadczeniem zleceniobiorcy. Zdaniem Sądu należy wskazać, że e-maile wysłane zostały w tym samym dniu, w którym zawarto umowę zlecenie tj. 22 października 2015r. odpowiednio o godzinie 16:26 oraz 23:06 (k. 62-64). Umowa zlecenia co prawda przewidywała, że zleceniobiorca będzie wykonywał zlecenie od 22 października 2015r. do 22 października 2015r. Jednakże było to niemożliwe i sprzeczne z procedurą rozliczania transakcji, za które powódce przysługiwało wynagrodzenie, bowiem prawo do wynagrodzenia – zgodnie z przyjętym sposobem rozliczania - powódka nabywała dopiero, po zawarciu umowy przez klienta, którego dane przekazała, z (...) S.A. Dalej, jak zeznał świadek, od przekazania dokumentów do utworzenia takiej gotowej umowy dla klienta zazwyczaj upływały dwa dni, zaś wszystkie transakcje zawarte na podstawie przekazanych danych przez powódkę, rozliczane były i tak na koniec miesiąca. Powyższe potwierdza, że podpisanie umowy zlecenia stanowiło jedynie warunek konieczny do rozliczenia się z powódką za czynności faktycznie wykonane w poprzednim miesiącu.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że postępowanie dowodowe nie wykazało, aby powódka w rzeczywistości wykonywała zarzucone jej czynności o charakterze zarobkowym w związku z zawartą umową zlecenia w czasie orzeczonej niezdolności do pracy bądź że wykorzystywała zwolnienie w sposób niezgodny z jego celem w rozumieniu art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 1368, ze zm. - zwana dalej ustawą zasiłkową). W okresie orzeczonej niezdolności do pracy powódka podpisując umowę zlecenia potwierdziła jedynie uprzednio wykonane czynności, co umożliwiło sfinalizowanie jej rozliczenia z tytułu tych czynności. Skoro jednak w spornym okresie czynności tych nie wykonywała, to tym samym nie utraciła - w myśl art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej - prawa do zasiłku chorobowego za ten okres i w konsekwencji nie może rodzić to dla niej obowiązku zwrotu omawianego zasiłku i dlatego na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję orzekając jak w pkt. I sentencji wyroku.

Rozstrzygnięcie w zakresie kosztów (punkt II wyroku) uzasadniało żądanie pełnomocnika powódki i zasada odpowiedzialności za wynik procesu oraz brzmienie z art. 98 § 1, 3 i 4 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc i art. 99 kpc.

Zasada odpowiedzialności za wynik procesu oznacza, że strona która sprawę przegrała zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie poniesione przez niego koszty procesu, na które składają się w niniejszej sprawie koszty zastępstwa procesowego w wysokości wynikającej z § 15 ust. 3 pkt 1 w zw. z § 9 ust 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018r., poz. 265 ze zm.). Zgodnie z tym Sąd przyznał powódce zwrot kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości stawki minimalnej, tj. w wysokości 360 zł mając na uwadze, że opłatę w sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy ustala się w wysokości przewyższającej stawkę minimalną, która nie może przekroczyć sześciokrotności tej stawki, ani wartości przedmiotu sprawy, jeśli uzasadnia to m.in. niezbędny nakład pracy radcy prawnego, w szczególności poświęcony czas na przygotowanie się do prowadzenia sprawy, liczba stawiennictw w sądzie, w tym na rozprawach i posiedzeniach oraz czynności podjęte w sprawie.